

บทรายการวิทยุทันตศาสตร์

เรื่อง วีเนียร์

ผู้เขียนบทความ อาจารย์ ทันตแพทย์ ดร.พรพจน์ เจริญกองโค

วีเนียร์ (Veneer) คือ การแก้ไขตกแต่งผิวหน้าของฟันโดยใช้วัสดุที่มีลักษณะคล้ายธรรมชาติ เช่น เรซินคอมโพสิต (resin composite) และเซรามิก (ceramic) โดยวีเนียร์จะมีความบางและสีใกล้เคียงกับฟัน ติดบริเวณผิวด้านหน้าของฟันโดยให้ความแนบสนิทพอดีกับผิวหน้าของฟันธรรมชาติ ซึ่งโดยมากจะทำบริเวณฟันด้านหน้า เพื่อช่วยแก้ไขเนื้อฟันที่มีความบกพร่องต่างๆ เช่น ฟันบิ่น แตก หัก ฟันซ้อนเกเล็กน้อย หรือฟันมีการเรียงตัวไม่สวยงาม ฟันสีดำ หรือฟันสีเหลือง ซึ่งทำให้ไม่มั่นใจเวลายิ้ม เป็นต้น โดยวีเนียร์ไม่เพียงช่วยในเรื่องของความสวยงาม แต่ยังช่วยลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ โดยอายุเฉลี่ยการใช้งานของวีเนียร์สามารถอยู่ได้นานประมาณ 15 -20 ปี ขึ้นอยู่กับการใช้งานและการดูแลของแต่ละบุคคล เพื่อความสวยงามและปลอดภัย ควรเข้ารับการติดวีเนียร์กับทันตแพทย์ที่มีความชำนาญ และมีความประสบการณ์การทำวีเนียร์

ประเภทการทำวีเนียร์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่

1. Direct Veneer ทำโดยตรงในช่องปาก โดยหลังจากกรอเตรียมผิวฟันเสร็จแล้ว ทันตแพทย์จะใช้วัสดุอุดฟันสีเหมือนฟัน คือ เรซินคอมโพสิต (resin composite) ร่วมกับสารยึดติด อุดปิดบนผิวหน้าฟันโดยตรงในช่องปากเพื่อเปลี่ยนแปลงรูปร่างและสีฟัน ซึ่งจะคล้ายกับการอุดฟัน ข้อดีคือ สามารถทำได้เสร็จภายในครั้งเดียว แต่อาจมีข้อเสียเรื่องของการใช้งาน และความคงทน โดยอาจเกิดการเปลี่ยนสีของวัสดุอุดได้เมื่อเวลาผ่านไป เกิดการหมองของสี ความแวววาวลดลงและอาจเกิดการติดสีที่บริเวณขอบได้

2. Indirect Veneer คือ การทำวัสดุขึ้นงานนอกช่องปาก โดยทันตแพทย์จะทำการเตรียมผิวฟันโดยการกรอ พิมพ์ปาก และให้ผู้ป่วยเลือกสีฟัน จากนั้นนำไปเข้ากระบวนการทำขึ้นงานในห้องแล็บทันตกรรม แล้วทันตแพทย์ค่อยนำชิ้นงานนั้นมาติดบริเวณผิวฟันที่ผ่านการกรอเตรียมแล้วในช่องปากแล้วในครั้งถัดไป โดยวัสดุที่ใช้ในประเภท Indirect Veneer คือเซรามิก (Ceramic Veneer) ซึ่งจะมีข้อดีในเรื่องของความแข็งแรงและมีความสวยงามสูงคล้ายฟันธรรมชาติ ติดสีหรือเปลี่ยนสีได้ยากแม้ผ่านการใช้งานไปแล้วเป็นระยะเวลานานถึง 15-20 ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการใช้งานและการดูแลทำความสะอาดด้วย

การเตรียมตัวก่อนทำวีเนียร์ ต้องมีการนัดทันตแพทย์เพื่อตรวจเช็คทุกอย่างในช่องปาก รวมทั้งวางแผนการรักษาร่วมกัน หากมีฟันที่ผุหรือวัสดุอุดเก่า อาจแนะนำให้อุดก่อน หากมีอาการเหงือกอักเสบก็ต้องมีการรักษาให้เหงือกหายอักเสบ มีสุขภาพเหงือกที่ดีก่อน

การดูแลรักษาหลังทำวีเนียร์ ต้องแปรงฟันให้ถูกต้องและสะอาด โดยเฉพาะบริเวณขอบเหงือกที่ทำวีเนียร์ ใช้ไหมขัดฟันเป็นประจำทุกวัน เลี่ยงใช้ฟันกัดแทะของแข็ง และห้ามใช้ฟันเปิดฝาขวดเครื่องดื่ม หากเป็นคนที่นอนกัดฟัน จะต้องใส่เฝือกสบฟันเพื่อป้องกันวีเนียร์แตกหักเสียหาย พบทันตแพทย์ตามนัด หรือทุก ๆ 6 เดือน และเมื่อเกิดมีปัญหารีงฟันควรรีบมาหาทันตแพทย์เพื่อตรวจรับการรักษา ก่อนจะเกิดการลุกลามบานปลาย จนยากต่อการแก้ไขได้